

BÖLÜM 12

NİTEL ARAŞTIRMALAR (COREQ)

İlke KARADAĞLI ÜÇÜNCÜ ¹

Yağmur KÖKSAL YASIN ²

GİRİŞ

Nitel araştırmalar sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, din bilimi gibi çeşitli disiplinlerle zenginleştirilmiş bir alandır. Bu disiplinlerdeki ortak amaç; insan davranışının, içinde bulunduğu çevrenin ve algıların ne olduğunun ortaya çıkarılmasıdır. İnsan davranışlarının ortaya çıkartılmasında fen bilimleri alanında kullanılan geleneksel yaklaşımlar yetersiz kalmıştır(1). Böylece araştırma yöntemleri kullanımında nicel yöntemlerin yanı sıra nitel yöntemler de ön plana çıkmaya başlamıştır. Sağlık alanında da yapılan nitel çalışmaların sayısı yıllar içinde artmıştır. Son yıllarda nitel makalelerin sentezlenmeleriyle yeni makalelerin yazılması yaklaşımı da ortaya çıkmıştır(2).

Nitel çalışmalarda bireylerin görüş ve deneyimlerinin esnek ve bütüncül bir yaklaşımla araştırılması önerilmektedir(1). Nitel çalışmaların zaman içinde artması ve esnek yapıya sahip olması nedeniyle araştırmalarda standardizasyon sağlama ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Kontrol listeleriyle araştırmalarda standardizasyon sağlayarak; çalışma kalitesini arttırmak, yetersiz raporlama nedeniyle oluşabilecek yanlış ya da eksik kanaatin önüne geçilmek istenmiştir(3, 4).

Nitel çalışmalar için belirli bir standart geliştirme, hem pratik hem de ideolojik olarak bir dönem geri planda kalmıştır. Bunun pek çok nedeni vardır. Veri toplamada farklı metodolojilerinin bulunan zengin ve önemli verilerin; belirli bir çerçeveye sokulmaya çalışılması ve sınırlandırılması şeklinde algılanabileceğinden bu alanda kontrol listesi oluşturulması gecikmiştir. Nitel araştırmalarda amaçlarına göre; tasarımın yapısı, yöntemin anlatılması, araştırmanın sunumu arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu geniş yaklaşımlara rağmen sistematik bir biçimde ve dikkatli bir şekilde raporlamak, niteliksel

¹ Uzm. Dr., İstanbul Büyükşehir Belediyesi İlçe Sağlık Müdürlüğü, ilkekaradagli@gmail.com

² Uzm. Dr., Uzm. Dr. Hatay Dörtüyl İlçe Sağlık Müdürlüğü, ygmrkksl@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Yıldırım A, ŐimŐek H. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seękin Yayıncılık; 2016.
2. Tong A, Flemming K, McInnes E, Oliver S, Craig J. Enhancing transparency in reporting the synthesis of qualitative research: ENTREQ. BMC medical research methodology. 2012 Nov 27;12:181. PubMed PMID: 23185978. Pubmed Central PMCID: PMC3552766. Epub 2012/11/29. eng.
3. Dossett LA, Kaji AH, Cochran A. SRQR and COREQ Reporting Guidelines for Qualitative Studies. JAMA surgery. 2021 Sep 1;156(9):875-6. PubMed PMID: 33825809. Epub 2021/04/08. eng.
4. Tong A, Sainsbury P, Craig J. Consolidated criteria for reporting qualitative research (COREQ): a 32-item checklist for interviews and focus groups. Int J Qual Health Care. 2007 Dec;19(6):349-57. PubMed PMID: 17872937. Epub 2007/09/18. eng.
5. Booth A, Hannes K, Harden A, Noyes J, Harris J, Tong A. COREQ (Consolidated Criteria for Reporting Qualitative Studies). Guidelines for Reporting Health Research: A User's Manual 2014. p. 214-26.
6. de Jong Y, van der Willik EM, Milders J, Voorend CGN, Morton RL, Dekker FW, et al. A meta-review demonstrates improved reporting quality of qualitative reviews following the publication of COREQ- and ENTREQ-checklists, regardless of modest uptake. BMC medical research methodology. 2021 2021/09/12;21(1):184.
7. Kaęar Tunę G. Nitel Araştırmalarda Konumsallık ve Düşünümsellik: Yakınlık ve Mesafe Arasın Müzakere. Humanitas. 2020;8(16):249-66.
8. Fidan MB. Nitel Araştırmalar ve Düşünümsellik: Bir Kritik Analitik Düşünme Pratięi. Academic Platform Journal of Education and Change. 2018;2(1):23-5.
9. Lowe A, Littlewood C, McLean S. Understanding physical activity promotion in physiotherapy practice: A qualitative study. Musculoskeletal science & practice. 2018 Jun;35:1-7. PubMed PMID: 29413948. Epub 2018/02/08. eng.
10. Nordfonn OK, Morken IM, Bru LE, Husebø AML. Patients' experience with heart failure treatment and self-care-A qualitative study exploring the burden of treatment. Journal of clinical nursing. 2019 May;28(9-10):1782-93. PubMed PMID: 30667120. Epub 2019/01/23. eng.
11. Taranta E, Marcinowicz L. Collaboration between the family nurse and family doctor from the perspective of patients: a qualitative study. Family practice. 2020 Feb 19;37(1):118-23. PubMed PMID: 31281923. Epub 2019/07/10. eng.
12. Bagnasco A, Rosa F, Dasso N, Aleo G, Catania G, Zanini M, et al. Caring for patients at home after acute exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease: A phenomenological study of family caregivers' experiences. Journal of clinical nursing. 2021 Aug;30(15-16):2246-57. PubMed PMID: 33350526. Epub 2020/12/23. eng.
13. Brooke J, Clark M. Older people's early experience of household isolation and social distancing during COVID-19. Journal of clinical nursing. 2020 Nov;29(21-22):4387-402. PubMed PMID: 32891063. Epub 2020/09/06. eng.
14. Eeg-Olofsson K, Johansson UB, Linder E, Leksell J. Patients' and Health Care Professionals' Perceptions of the Potential of Using the Digital Diabetes Questionnaire to Prepare for Diabetes Care Meetings: Qualitative Focus Group Interview Study. Journal of medical Internet research. 2020 Aug 19;22(8):e17504. PubMed PMID: 32812884. Pubmed Central PMCID: PMC7468633. Epub 2020/08/20. eng.
15. Buus N, Perron A. The quality of quality criteria: Replicating the development of the Consolidated Criteria for Reporting Qualitative Research (COREQ). International journal of nursing studies. 2020 Feb;102:103452. PubMed PMID: 31726311. Epub 2019/11/15. eng.
16. Pyo J, Lee M, Ock M, Park G, Yang D, Park J, et al. Bus Workers' Experiences with and Perceptions of a Health Promotion Program: A Qualitative Study Using a Focus Group Discussion. International journal of environmental research and public health. 2020 Mar 18;17(6). PubMed PMID: 32197335. Pubmed Central PMCID: PMC7143465. Epub 2020/03/22. eng.
17. Albury C, Pope C, Shaw S, Greenhalgh T, Ziebland S, Martin S, et al. Gender in the consolidated criteria for reporting qualitative research (COREQ) checklist. International Journal for Quality in Health Care. 2021;33(4).